

Polska branża oświetlenia podąża za globalnymi trendami. Według prognoz, już w 2025 roku technologia LED będzie mieć 98-procentowy udział w rynku oświetleniowym na świecie

Od ledów nie ma odwrotu

Tomasz Krześniak

Po okresie słabszej koniunktury w roku ubiegłym, w tym roku branża oświetleniowa w Polsce powinna powrócić na ścieżkę wzrostu. Motorem napędowym sektora techniki świetlnej będzie technologia LED, która jest wykorzystywana w praktycznie każdym obszarze.

Rynek oświetleniowy w Polsce jest bardzo rozdrobniony. Działają na nim zarówno przedstawiciele dużych międzynarodowych koncernów (np. Philips Lighting, Osram, Ledvance, GE Lighting), duże firmy rodzinne (ES-System, Lena Lighting, LUG), jak i liczna grupa średnich i małych kilkuosobowych przedsiębiorstw. Większość sprzedaży rozwiązań oświetleniowych jest realizowana za pośrednictwem hurtowni elektrotechnicznych oraz bezpośrednio na inwestycje.

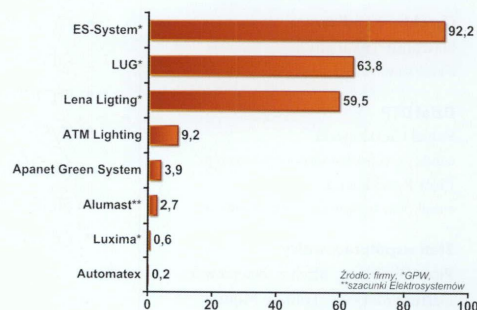
Branża oświetleniowa w naszym kraju podąża za globalnym trendem, jakim jest dynamiczny rozwój technologii LED. Według Frost & Sullivan, wartość globalnego rynku LED w ubiegłym roku wyniosła ponad 47 mld USD i stanowiła

prawie 60% wartości światowego rynku oświetlenia. Prognozy przewidują, że w 2020 roku rynek LED wzrośnie do około 80 mld USD i będzie stanowić 80% rynku oświetlenia, pięć lat później udział tej technologii wzrośnie aż do 98%.

Powyższe dane i prognozy pokazują, że rynek oświetlenia

będzie w najbliższych latach stymulowany głównie przez technologię LED. Rosnąca popularność ledów wynika z jednej strony z ciągłego postępu technologicznego w zakresie skuteczności świetlnej, z drugiej zaś z coraz powszechniejszego dostępu do tych rozwiązań, na co wpływ ma stały spa-

PRZYCHODY WYBRANYCH FIRM W BRANŻY OŚWIETLENIOWEJ W I POŁOWIE 2017 ROKU (w mln zł)



PRZYCHODY WYBRANYCH FIRM Z BRANŻY TECHNIKA ŚWIETLNA (w tys. zł)

Lp.	Firma	OBROTOWY W BRANŻY OŚWIETLENIOWEJ				Udział techniki świetlnej w ogólnych obrotach w I-VI 2017 r.	OBROTOWY OGÓLEM		
		I-VI 2017	2016	I-VI 2016	zmiana: I-IV 2017 / I-VI 2016		I-VI 2017	2016	I-VI 2016
1.	ES-System*	92 197	182 131	83 064	11,0%	100%	92 197	182 131	83 064
2.	LUG*	63 785	120 857	53 186	19,9%	100%	63 785	120 857	53 186
3.	Lena Ligting*	59 454	101 575	59 125	0,6%	100%	59 454	101 575	59 125
4.	ATM Lighting	9 170	17 200	8 100	13,2%	100%	9 170	17 200	8 100
5.	Apanet Green System	3 895	925	319	1120,4%	99%	3 954	939	324
6.	Alumast**	2 721	7 782	3 195	-14,9%	66%	4 122	11 791	4 841
7.	Luxima*	637	1 128	709	-10,2%	100%	637	1 128	709
8.	Automatex	178	455	237	-25,0%	40%	444	1 010	526
	Razem	232 036	432 052	207 935	11,6%	99%	233 763	436 631	209 875

Źródło: firmy, *GPW, **udział oświetlenia – szacunki Elektrosystemów

**ZYSK (STRATA) NETTO WYBRANYCH FIRM
Z BRANŻY OŚWIETLENIOWEJ (w tys. zł)**

Lp.	Firma	I-VI 2017	2016	I-VI 2016	zmiana:
					I-VI 2017 / I-VI 2016
1.	Lena Lighting*	5 112	7 231	3 523	45%
2.	ES-System*	4 054	3 290	-228	-
3.	LUG*	2 142	3 009	523	310%
4.	Luxima*	1 461	-712	-192	-
5.	Apanet Green System	1 092	-680	-263	-
6.	ATM Lighting	100	260	110	-9%
7.	Alumast*	-1 504	-832	-753	-
Razem		12 457	11 566	2 720	358%

Źródło: firmy, *GPW, **bez danych Rabbit i Automatex

dek cen. Nie bez znaczenie są także walory użytkowe (wysoka efektywność energetyczna, możliwość sterowania oświetleniem, szerokie zastosowanie, personalizacja).

**Sytuacja branży
oświetleniowej w Polsce**

Rynek oświetleniowy w Polsce jest silnie uzależniony od

koniunktury gospodarczej, a w szczególności od koniunktury w budownictwie. W ubiegłym roku na rynku budowlanym miało miejsce osłabienie. Było ono spowodowane m.in. spadkiem dynamiki nakładów inwestycyjnych wynikającym z mniejszego napływu środków unijnych na realizację inwestycji infrastrukturalnych, a także wstrzymaniem inwestycji sa-

**ZATRUDNIENIE WYBRANYCH FIRM
Z BRANŻY OŚWIETLENIOWEJ**

Lp.	Firma	I-VI 2017	2016	I-VI 2016	zmiana: I-VI 2017 / I-VI 2016	
					%	osób
1.	LUG*	534	527	492	42	9%
2.	Lena Lighting*	140	139	131	9	7%
3.	Alumast*	51	67	61	-10	-16%
4.	ATM Lighting	48	48	48	0	0%
5.	Rabbit	27	25	25	2	8%
6.	Rum-Lux	15	15	15	0	0%
7.	Luxima*	10	15	16	-6	-38%
8.	Apanet Green System	7	7	6	1	17%
9.	Automatex	7	7	7	0	0%
Razem		839	850	801	38	4,7%

Źródło: firmy, *GPW

morządowych (efekt zmiany władzy w roku wcześniejszym).

W tym roku sytuacja wydaje się być odmienna. Poprawia się sytuacja w budownictwie, jak i w całej gospodarce. Według najnowszego raportu Głównego Urzędu Statystycznego, w sierpniu produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w stosunku do analogicznego

miesiąca roku ubiegłego o 23,5%, zaś w okresie styczeń-sierpień wzrosła o 12,5%. W stosunku do sierpnia ubiegłego roku wzrost produkcji odnotowano we wszystkich działach budownictwa, przy czym w przedsiębiorstwach specjalizujących się we wznoszeniu obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 30,1%, w wykonujących głównie robo-

ty budowlane specjalistyczne o 27,3%, a w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków – o 12,8%.

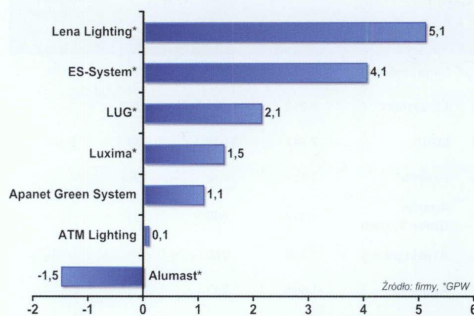
Również sytuacja gospodarcza kraju jest coraz lepsza. Według Ministerstwa Finansów, tegoroczny wzrost PKB powinien oscylować w granicach 4%. W drugim kwartale wyniósł 3,9%, w całym roku ubiegłym był na poziomie 2,7%.

Ożywienie w inwestycjach na horyzoncie

Z danych na temat struktury PKB po drugim kwartale wynika, że wciąż za wzrost w gospodarce w największym stopniu odpowiada konsumpcja prywatna. Inwestycje wzrosły zaledwie o 0,8%, jednak ekonomiści są zdania, że w najbliższym czasie sytuacja w tym zakresie powinna ulec znaczącej poprawie. Ożywienie powinno nastąpić m.in. dzięki szerszemu napływowi środków unijnych, co

powinno przełożyć się na wyższy poziom inwestycji, zarówno w sektorze prywatnym jak i publicznym. W tym drugim przypadku przykładem mogą być modernizacje oświetlenia ulicznego. W ostatnim czasie rozpoczęła się m.in. największa jednorazowa wymiana oświetlenia ulicznego – w Sosnowcu. W ramach tego przedsięwzięcia stare, nieefektywne lampy zostaną zastąpione nowymi oprawami w technologii LED. Projekt zakłada m.in. wymianę w ciągu roku 7,7 tys. punktów świetlnych oraz wdrożenie systemu zarządzania oświetleniem. Koszt inwestycji, która jest realizowana przy wsparciu środków unijnych, to blisko 15 mln zł. Podobne modernizacje są przeprowadzane – na mniejszą lub większą skalę – również w innych miejscach w Polsce, m.in. Białymstoku czy gminach Blachownia, Dąbrowa Zielona, a także w innych miastach i miejscowościach. Kolejnym przykładem inwestycji publicznych w oś-

ZYSK (STRATA) NETTO WYBRANYCH FIRM W BRANŻY OŚWIETLENIOWEJ W I POŁOWIE 2017 ROKU (w mln zł)



wietlenie LED są dziesiątki projektów termomodernizacyjnych, w których jednym z elementów jest właśnie zastąpienie starego oświetlenia nowym, energooszczędnym opartym na technologii półprzewodnikowej. W ostatnim czasie szereg inwestycji termomodernizacyjnych otrzymało dofinansowanie.

KOMENTUJE DLA ELEKTROSYSTEMÓW



Janusz Kobylak
prezes firmy Rabbit

W oświetleniu drogowym pierwsza połowa 2017 roku była bardzo słaba, dopiero w drugiej połowie nastąpiła radykalna zmiana sytuacji, w oświetleniu ruszyły nowe inwestycje oraz przetargi publiczne.

W Polsce w oświetleniu drogowym trwa nadal coś, co można śmiało określić mianem rewolucji LED. Praktycznie wszystkie nowo budowane i znakomita większość modernizowanych instalacji są wykonywane w technologii LED, a to w oczywisty sposób napędza koniunkturę. Obecnie to zjawisko weszło w fazę dojrzałą i wybory inwestorów, czyli głównie samorządów stają się już bardzo racjonalne. Coraz częściej zwraca się uwagę na parametry techniczne, koszty eksploatacji, przewidywany czas życia wyrobów. Cena nie jest już głównym czynnikiem mającym wpływ na decyzje. Technologia LED daje nowe możliwości, ale też stawia nowe wymagania w zakresie zasilania i urządzeń sterujących. Zamawiający coraz lepiej zdają sobie z tego sprawę. To wszystko sprawia, że większym powodzeniem cieszą się wyroby uznanych firm.

Najwięcej naszych produktów trafia na inwestycje związane z modernizacją istniejącego oświetlenia ulicznego, w następnej kolejności są to przedsięwzięcia związane z budową nowego oświetlenia drogowego. Nasze produkty pracują również w instalacjach oświetlenia terenów przemysłowych i iluminacji obiektów architektonicznych. Produkujemy szeroką gamę urządzeń do sterowania pracą instalacji oświetlenia zewnętrznego, poczynając od sterowników astronomicznych, a kończąc na kompletnych szafach oświetlenia ulicznego – w tym szafy LED specjalnie przygotowane do zasilania obwodów wyposażonych w oprawy LED.

Na koniec bieżącego roku oraz w pierwszej połowie przyszłego przewiduję dobrą koniunkturę. Pierwsza połowa roku była słaba, a nawet bardzo słaba, teraz nastąpił efekt odbicia i to tak silny, że jego pozytywne skutki powinny być odczuwalne jeszcze w pierwszej połowie 2018 roku. Trudno jest natomiast przewidzieć, co będzie później. Pozytywny wpływ na koniunkturę będzie miała zapewne wspomniana rewolucja LED. Rozwój tej technologii generuje potrzebę dostarczania nowych, niestosowanych wcześniej urządzeń. Przykładem takiego rozwiązania jest wyposażona w szereg nowych urządzeń szafa LED, która wypiera standardowe szafy sterowania oświetleniem ulicznym. Wielką niewiadomą pozostaje wpływ czynników pozatechnicznych na koniunkturę w branży.

KOMENTUJE DLA ELEKTROSYSTEMÓW



Adam Pogorzelski
dyrektor operacyjny w firmie ATM Lighting

Sytuacja w 2017 roku nieznacznie poprawiła się w segmencie rynku opraw przemysłowych. Jest ona cały czas daleka od ideału, inwestorów niezmiennie cechuje duża niepewność w perspektywie decyzji o inwestycjach.

Rynek oświetleniowy staje się coraz bardziej konkurencyjny. Każdego miesiąca powstają nowe podmioty, niektóre z nich dysponują dużym kapitałem i próbują swoich sił na rynku oświetlenia ogólnego. Pokusa jest o tyle duża, że rynek polski jest cały czas w przededniu globalnej modernizacji oświetlenia konwencjonalnego na oświetlenie LED.

Droga, którą obrała ATM Lighting, czyli specjalizacja w segmentach niszowych oświetlenia, pozwala skutecznie odpierać ataki nowych konkurentów i dzięki temu realizować cele strategiczne firmy.

Należy zwrócić uwagę na coraz większe różnicowanie w branży. Dotychczas wyniki rozkładały się w miarę równomiernie w poszczególnych segmentach. Obecnie za wzrosty odpowiadają głównie oprawy drogowe oraz oprawy biurowe.

Trzeci i czwarty kwartał roku to sezon oświetleniowy, więc wyniki całej branży bez wątpienia będą jeszcze lepsze. Firma ATM Lighting przyjęła strategię intensywnego rozwoju poprzez rozwój produktów. W sierpniu tego roku wdrożyliśmy siedem nowych przeciwybuchowych opraw oświetleniowych LED z certyfikatem ATEX. Tak szeroka oferta, biorąc pod uwagę również parametry techniczne nowych wyrobów, sytuuje nas na pozycji lidera produktowego w segmencie opraw specjalistycznych. Zamierzamy wykorzystać tę przewagę, zarówno na rynku polskim, jak i rynkach eksportowych.

DYSTRYBUCJA PRODUKTÓW FIRM

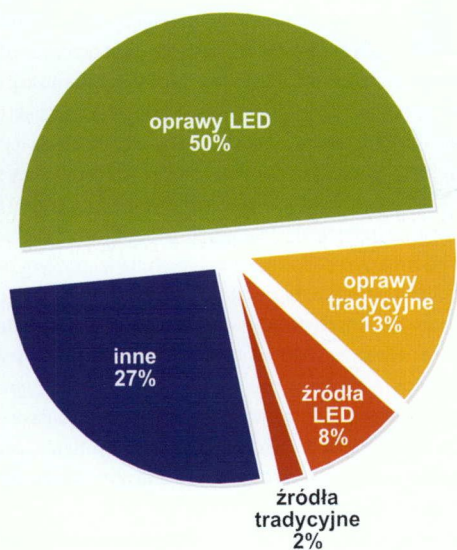
Apanet Green System	Echelon, Circutor, Advantech, HEP, Metrolight, Conel, Roubustel
ATM Lighting	Tepex
Bestservice	Lumax, Heda
El-It	Ideallux, Tec-Mar, Led-It, Platec, Mareco Luce, TCI, Carlo-Bezzi, 4Bi, 3F, Gewiss i inne
Gewiss	Gewiss
Ideus	Horoz, Strühm
Osram Lighting	Osram, Siteco, Traxon, Ecu, Radium, Encelium, Neolux
Rabbit	Lovato, Salicru
Rum-Lux	Rum-Lux, Olech

Źródło: firmy

sowanie z Unii Europejskiej. Będą one realizowane m.in. w placówkach edukacyjnych, medycznych, urzędach, jednostkach policji i wielu innych. Rynek oświetleniowy, zwa-

szcza w technologii LED, będą stymulowały w najbliższym czasie także inwestycje w budownictwie przemysłowym (nowe zakłady produkcyjne, hale magazynowe itp.), biuro-

STRUKTURA SPRZEDAŻY W I POŁOWIE 2017 ROKU*



Źródło: firmy, obliczenia własne

WYBRANI EKSPORTERZY WYROBÓW TECHNIKI ŚWIETLNEJ

Firma	Kierunki eksportu	Udział w sprzedaży
ATM Lighting	Niemcy, Rosja, Skandynawia, Holandia, Wielka Brytania, Serbia, Chorwacja, USA, Australia, Wietnam	70%
Bestservice	Unia Europejska	b.d.
El-It	Włochy, Litwa, Słowacja	10%
ES-System*	głównie Unia Europejska, Azja i Bliski Wschód	25%
Lena Lighting*	głównie Unia Europejska	46%
LUG*	ponad 50 krajów na całym świecie	58%
Rabbit	kraje bałtyckie	1%
Rum-Lux	Węgry, Czechy, Hiszpania, Estonia	2%

Źródło: firmy, *GPW b.d. – brak danych

wym czy mieszkaniowym. Nie bez znaczenia dla branży będą także nowe projekty drogowe (drogi ekspresowe, autostrady) czy kolejowe (modernizacje sieci trakcyjnych), ale też popyt ze strony klientów indywidualnych, którzy – ze względu na coraz szerszą ofertę i przystępne ceny – również chętniej niż

w latach wcześniejszych zaopatrzą się w ledowe źródła światła.

Eksport mocnym atutem polskich firm

Atutem wielu firm działających w polskim sektorze oświetleniowym jest silna pozycja

PRZEDSIĘBIORSTWA ZAJMUJĄCE SIĘ IMPORTEM

Firma	Rynki	Udział
ATM Lighting	Niemcy, Chorwacja	10%
El-It	Włochy	90%
Osram Lighting	Niemcy	100%
Rabbit	Niemcy, Hiszpania, Belgia	1%
Rum-Lux	Chiny	80%

Źródło: firmy

NAJBLIŻSZE PLANY WYBRANYCH FIRM Z BRANŻY OŚWIETLENIOWEJ

Apanet Green System	Kontynuacja rozwoju na rynku polskim. Poszerzenie oferty o nowe produkty. Zwiększenie zaangażowania na rynkach zagranicznych.
Bestservice	Rozwój kategorii oświetlenia przemysłowego, ulicznego, biurowego, a także opraw ATEX (oprawy przeciwwybuchowe).
El-It	Opracowanie i wdrożenie nowej strategii rozwoju firmy. Dalszy rozwój współpracy z rynkiem dystrybucyjnym. Zwiększenie udziału eksportu (Litwa, Ukraina, Słowacja, Włochy) do minimum 20%. Specjalizacja w wybranych segmentach oświetlenia.
Osram Lighting	Wykorzystanie obecnych trendów panujących na rynku oświetlenia, wdrażanie innowacyjnych technologii, edukacja klientów, dedykowane działania w zakresie marketingu produktowego i rozwój świadomości marki.
Rabbit	Poszerzenie oferty o nowe produkty. Wykorzystanie trendów panujących na rynku oświetlenia.
Rum-Lux	Wprowadzanie nowych produktów, rozwój sprzedaży internetowej.

Źródło: firmy

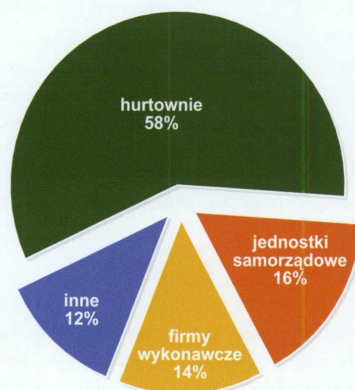
na rynkach eksportowych. Przykładem są spółki notowane na warszawskiej giełdzie, których sprzedaż zagraniczną liczone jest w milionach złotych (m. in. LUG, Lena Lighting, ES-System). Przewagą konkurencyjną tych przedsiębiorstw, jak również innych podmiotów, które sprzedają swoje wyroby za granicę (np. ATM Lighting), jest wysoka jakość produktów przy jednocześnie przystępnych cenach – w porównaniu do zagranicznych konkurentów. Głównym zewnętrznym rynkiem zbytu polskich firm oświetleniowych

są kraje Unii Europejskiej. Produkty polskich producentów trafiają jednak również do bardziej odległych miejsc – Azji, Australii czy obu Ameryk. O wysokiej konkurencyjności rozwiązań rodzimych wytwórców świadczy m.in. przykład firmy LUG, która buduje swój zakład w Argentynie.

Investycje firm oświetleniowych

Szukając przewag konkurencyjnych, szereg firm oświetleniowych działających na polskim rynku systematycznie się

STRUKTURA ODBIORCÓW FIRM Z BRANŻY OŚWIETLENIOWEJ W I POŁOWIE 2017 ROKU



Źródło: firmy, obliczenia własne

KOMENTUJE DLA ELEKTROSYSTEMÓW



Andrzej Lis
prezes firmy Apanet Green System

Sytuacja na rynku jest rozwojowa. Coraz więcej miast jest zainteresowanych przykładami już zrealizowanych i dobrze działających zmodernizowanych systemów oświetlenia oraz oszczędnościami, jakie owe modernizacje przyniosły (np. projekt modernizacji oświetlenia w Bydgoszczy). Takie modernizacje są łatwiejsze dzięki funduszom unijnym. Dofinansowanie skłania miasta do realizacji większych inwestycji. Włodarze miast, urzędnicy i samorządowcy starają się wybrać najlepsze rozwiązania proponowane przez firmy działające w Polsce i za granicą. Wydaje się jednak, że brakuje łatwego dostępu do informacji technicznych opartych na fachowym doradztwie oraz dostępu do rezultatów, jakie przynoszą już działające, wykonane w ramach innych dotacji systemy sterowania oświetleniem. Niewątpliwie najważniejszym trendem obserwowanym na rynku jest realizacja modernizacji poprzez wymianę opraw na nowoczesne LED. Jednak instalacja inteligentnego systemu sterowania oświetleniem, który pozwala na redukcję natężenia oświetlenia, przynosi o wiele większy poziom oszczędności niż sama wymiana źródeł światła na nowocześniejsze.

Cieszy nas wzrastające zapotrzebowanie na rozwiązania otwarte i interoperacyjne, czyli takie, które gwarantują możliwość współpracy urządzeń różnych producentów w obrębie jednej instalacji, a tym samym zapewniają konkurencyjność zarówno na etapie projektu, jak i w okresie pogwarancyjnym. Z perspektywy wieloletniego użytkowania instalacji interoperacyjność staje się ważnym czynnikiem i przynosi inwestorom korzyści zarówno pod względem technicznym, jak i finansowym.

Apanet dostarcza głównie inteligentne systemy sterowania (bądź ich elementy) na potrzeby projektów kompleksowej modernizacji oświetlenia ulic w miastach oraz projektów budowy dróg szybkiego ruchu i autostrad, gdzie oświetlane są węzły, zjazdy, MOP-y itp. Nasze urządzenia współpracują zarówno z lampami LED jak i HPS. Jednym z odbiorców systemów sterowania oświetleniem jest GDDKiA, gdzie istotnym aspektem jest możliwość ich integracji z systemami zarządzania ruchem.

W ostatnim okresie na rynku można zaobserwować pewne osłabienie impetu, z jakim zmiany oświetlenia wchodziły do Polski, jednakże wiele wskazuje na to, że końcówka roku 2017 i następny rok będą bardzo pracowite i pojawi się w tym czasie przynajmniej kilka dużych projektów modernizacji oświetlenia i kilkanaście średnich. Patrzymy na przyszłość z optymizmem popartym wiedzą i doświadczeniem.

KOMENTUJE DLA ELEKTROSYSTEMÓW



Łukasz Wolner
menedżer produktu w firmie Zamel

Sytuacja na rynku oświetleniowym w Polsce jest stabilna. Widoczne jest coraz większe zainteresowanie produktami LED, co przekłada się na ich większą sprzedaż. Ceny tych rozwiązań w dalszym ciągu spadają, co zapewne cieszy klientów detalicznych.

Coraz więcej sprzedaje się opraw ze zintegrowanymi źródłami światła LED. Przewidujemy, że będą one w dalszym ciągu stopniowo wypierać oprawy z wymiennymi źródłami światła, szczególnie w gamie lamp dekoracyjnych, gdzie dzięki nowej technologii można budować fantazyjne kształty.

Najczęściej na polskim rynku dostarczane są rozwiązania oświetleniowe na potrzeby modernizacji oświetlenia przemysłowego (hale produkcyjne), jak i oświetlenia ulicznego.

Jeśli chodzi o koniunkturę w końcówce bieżącego roku i w roku 2018, prognozujemy, że sprzedaż będzie dalej rosła. Wynika to z coraz większego zainteresowania produktami LED i ich większej dostępności cenowej (spadek cen źródeł światła). Największego rozwoju spodziewamy się w kategorii lamp ulicznych i przemysłowych ze zintegrowanym źródłem światła.

INNE INFORMACJE O FIRMACH

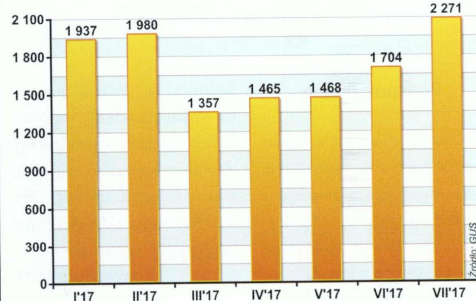
Apanet Green System	Inteligentne systemy sterowania zwiększają atrakcyjność modernizacji instalacji oświetleniowych (zarówno LED jak i HPS) i mogą znacznie zwiększyć oszczędności.
ATM Lighting	We wrześniu tego roku firma wdrożyła siedem nowych opraw LED dedykowanych do stref zagrożenia wybuchem. Inwestycja w nowe produkty usytuowała ATM Lighting jako lidera produktowego w perspektywie rynków europejskich.
Automatex	Informacje o asortymencie produktowym znajdują się na stronie www.automatex.pl .
Bestservice	Kontakt telefoniczny: centrala – 509 675 893, zachód – 504 487 909, wschód – 500 401 996, północ – 517 949 588, południe – 507 141 344.
El-It	Firma specjalizuje się w wielu segmentach oświetlenia. Najważniejsze to: oświetlenie obiektów przemysłowych (hale produkcyjne, hale magazynowe, przemysłowe tereny zewnętrzne), obiekty sportowe, stadiony, boiska, orliki, boiska szkolne, sale gimnastyczne itp.).
Osram Lighting	Osram zajmuje się oświetleniem od ponad 100 lat, jako jeden z wiodących producentów oświetlenia na świecie. Obecnie zapewnia stały dostęp – od opraw i komponentów w technologii LED, przez systemy sterowania aż do inteligentnego, dynamicznego oświetlenia.
Rum-Lux	Strona internetowa rum-lux.pl przyjazna dla klientów hurtowych i indywidualnych.

Źródło: firma

rozwią, korzystając jednocześnie z dostępnych możliwości finansowania. Przedsiębiorstwa inwestują np. w rozbudowę mocy produkcyjnych a także w prace B+R, które mają skutkować wprowadzaniem na rynek nowych rozwiązań. W wielu przypadkach strategia ta jest możliwa dzięki dotacjom unijnym, ale też ulgom podatkowym za ulokowanie swoich inwestycji na terenie specjalnych stref ekonomicznych. Przykładem wykorzystania środków z Unii Europejskiej na rozwój technologiczny jest m.in. firma Siled, która w ostatnim czasie otrzymała 5,4 mln zł dofinansowania na wdro-

żenie technologii wytwarzania paneli świetlnych z diodami CSP. Z kolei inny polski producent – Lira Lighting – dzięki korzyściom wynikającym z działania w strefie ekonomicznej, rozpoczął w ostatnich dniach budowę w Elblągu nowego zakładu produkcyjnego. Obiekt powstaje kosztem 11 mln zł. Powyższe przykłady to tylko jedne z wielu tego typu działań firm oświetleniowych na polskim rynku. Świadczą one, że polska branża systematycznie się rozwija i nie odbiega od rynku globalnego, zarówno pod względem technologicznym jak i dostępności produktów.

MIESIĘCZNA PRODUKCJA ŻARÓWEK LED
W 2017 ROKU (tys. szt.)



KOMENTUJE DLA ELEKTROSYSTEMÓW



Krzysztof Kowalczyk
dyrektor dystrybucji w firmie EI-It

Rynek oświetleniowy w Polsce jest bardzo mocno rozdrobniony. Funkcjonują na nim importerzy, dystrybutorzy, producenci, eksperci oświetlenia itp. Dodatkowo, sprzedają oświetlenia interesują się konceny międzynarodowe mające core business w innych grupach elektrotechniki. Bardzo duża konkurencja oraz nadpodaż produktów powoduje obniżanie rentowności ze sprzedaży w całym łańcuchu: producent – dystrybutor – wykonawca – inwestor. Producenci oraz importerzy prześcigają się też w dostarczaniu na rynek stosunkowo prostych lub bardzo prostych, szybko zbywalnych produktów, które niską jakością nadrabiają równie niską ceną. Technologia LED wciąż bardzo mocno się zmienia, a zwłaszcza w ostatnich 12 miesiącach. W związku z tym dochodzi do sytuacji, w której cykl produktu jest jednym z najkrótszych w historii naszej branży. Po rozpoczęciu produkcji nowego rozwiązania, już następnego dnia trzeba opracowywać i wprowadzać do oferty kolejne, bardziej innowacyjne lub jego nową, bardziej wydajną wersję. Wygrają te firmy, które są najbardziej innowacyjne, potrafią słuchać potrzeb klientów, ale zarazem są elastyczne i dynamiczne we wprowadzaniu zmian.

Na polskim rynku oświetlenie dostarcza się głównie na inwestycje obiektów komercyjnych, przemysłowych, sportowych, handlowych, biurowych, drogowych oraz hotelowych. W zależności od specyfiki danej inwestycji poszukiwane są różne produkty, oferujące pięć najważniejszych parametrów: jakość, funkcjonalność, niezawodność, wytrzymałość, cena.

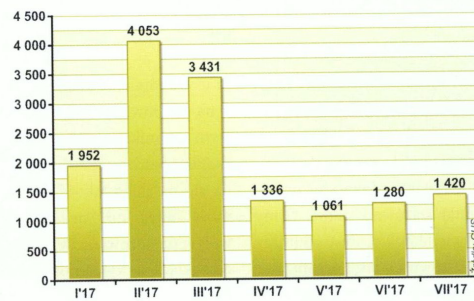
Patrząc globalnie na rynek, bardzo ważne jest ożywienie w gospodarce w sektorze prywatnym oraz zwiększenie nakładów państwa na inwestycje publiczne. Z drugiej jednak strony, kluczowe będzie podejście oraz przygotowanie do pracy w rynku poszczególnych firm. Firmy, które mają pomysł na sprzedaż, nie muszą specjalnie oglądać się na sytuację, tylko mogą tę sytuację kreować – każdy powinien sobie zadać pytanie: czy zrobiłem wszystko, aby moja firma mogła się rozwijać szybciej?

Konkurencja z Azji

Podobnie jak w innych segmentach elektrotechniki, również w branży oświetleniowej problemem jest duża konkurencja ze strony firm oferujących rozwiązania dystrybuowane z Azji. Charakteryzują

się one niską ceną, ale też w wielu przypadkach ich jakość pozostawia wiele do życzenia. W celu ograniczenia tego negatywnego zjawiska niezbędna jest systematyczna edukacja odbiorców na temat wyboru odpowiednich produktów. Szczególnie dotyczy to pochodzących z Azji

MIESIĘCZNA PRODUKCJA TRADYCYJNYCH ŻARÓWEK
W 2017 ROKU (tys. szt.)



OFERTA WYBRANYCH FIRM Z BRANŻY OŚWIETLENIOWEJ																										
	oprawy przemysłowe	oprawy drogowe	oprawy kolejowe	oprawy typu downlight	oprawy oświetlenia awaryjnego	oprawy biurowe	oprawy domowe	oprawy elewacyjne	oprawy parkowe, ogrodowe	naświetlacze, projektor	automatyka oświetleniowa	świetłowody	slupy, latarnie	lasery	oświetlenie obiektów sportowych	oświetlenie powierzchni handlowych	świetłowki kompaktowe	świetłowki liniowe	lampy żarowe	lampy halogenowe	lampy wyładowcze	źródła LED	żarówki samochodowe	żarówki wskaźnikowe, sygnalizacyjne	inne	
Apanet Green System											X														systemy sterowania oświetleniem	
ATM Lighting			X							X					X											oprawy przeciwwybuchowe
Automatex											X															
Bestservice	X	X	X			X	X	X	X	X	X				X	X							X			ATEX
Ei-It	X	X	X			X	X	X	X	X	X		X		X	X						X	X			
Gewiss Polska	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X				X	X										
Ideus			X			X	X	X	X	X					X				X	X			X			
Osram Lighting	X	X	X			X	X	X	X	X	X				X	X								X	X	specjalistyczne źródła światła dla kina, medycyny, przemysłu rozrywkowego i spożywczego
Rabbit	X	X													X	X										sterowanie oświetleniem, systemy oszczędności energii elektrycznej – redukcja mocy czynnej, kompensacja mocy biernej
Rum-Lux	X		X			X	X	X	X	X					X				X	X		X				

Źródło: firmy

OCENA SYTUACJI W I POŁOWIE 2017 ROKU

Kategoria	Procent
poprawa	69%
bez zmian	23%
pogorszenie	8%

PROGNOZA SYTUACJI NA KONIEC 2017 ROKU

Kategoria	Procent
poprawa	67%
bez zmian	17%
trudno powiedzieć	9%
pogorszenie	7%

wyrobów oświetlenia LED, które na fali ogromnej popularności w ostatnich latach, zalewają polski rynek.

Działania edukacyjne podejmują zarówno same firmy oświetleniowe, dystrybutorzy (hurtownie), jak i organizacje branżowe. Akcje te mają na ce-

lu uświadomienie klientów, że cena nie powinna być kluczowym czynnikiem wyboru. Niższa cena bardzo często przekłada się na słabą jakość (która może mieć np. negatywny wpływ na zdrowie) czy niższą od zakładanej żywotność produktu.

Podsumowanie

Po okresie słabszej koniunktury w roku ubiegłym, w tym roku – w obliczu poprawiającej się sytuacji gospodarczej, lepszych wyników w budownictwie i szerszego napływu środków unijnych – branża oświe-

tleniowa w Polsce powinna wrócić na ścieżkę wzrostu. Rynek będzie stymulowany głównie przez technologię LED, która z jednej strony jest coraz doskonalsza, a z drugiej coraz bardziej przystępna cenowo.

Tomasz Krześniak

Firma	Profil działalności	Adres	Kontakt (tel., fax, e-mail, www)	Osoba kierująca
Alumast S.A.	P	Markłowicka 30a 44-300 Wodzisław Śląski śląskie	(32) 453 03 14, 455 47 25 info@alumast.eu www.alumast.eu	Zbigniew Szkopek
Amatech-Amabud Elektrotechnika Sp. z o.o.	D P U Prz	Kalinowa 68 09-402 Płock mazowieckie	(24) 267 88 60, 267 88 62 amatech@amatech.eu www.amatech.eu	Artur Adamiak
Apanet Green System Sp. z o.o.	D P U	Al. Piastów 27 52-424 Wrocław dolnośląskie	(71) 783 29 30, 783 29 31 biuro@greensys.pl www.greensys.pl	Andrzej Lis
Astat Sp. z o.o.	D Prz	Dąbrowskiego 441 60-451 Poznań wielkopolskie	(61) 848 88 71, 848 82 76 info@astat.com.pl www.astat.com.pl	Romuald Winter
ATM Lighting Sp. z o.o.	P	Budowlanych 31 80-298 Gdańsk pomorskie	(58) 347 51 07, 347 51 08 office@atmlighting.pl www.atmlighting.pl	Tomasz Łasica, Edyta Zajączkowska, Marta Giebułtowska, Adam Pogorzelski
Automatex Sp. z o.o.	P	Pucka 29 60-454 Poznań wielkopolskie	(61) 867 12 30, 867 12 30 biuro@automatex.com.pl www.automatex.com.pl	Leszek Boinski
Awex Sp. z o.o. Sp.K.	D P U Prz	Długa 39 Masłomiąca 32-091 Michałowice małopolskie	(12) 681 55 00, 681 55 22 biuro@awex.eu www.awex.eu	Rafał Stanuch
Bestservice Sp. z o.o.	D	al. Jerozolimskie 200 lok 408 02-486 Warszawa mazowieckie	(22) 863 25 55 863 03 73 lumax@bestservice.com.pl www.lumax.pl	Waldemar Deuter
Business Design JPG	D P U Prz H	Pasteura 17a 50-367 Wrocław dolnośląskie	(71) 328 49 50, 328 00 72 biuro@bdesign.com.pl www.bdesign.com.pl	Andrzej Pruszyński
BZE Belma S.A.	P D	Łochowska 69 86-005 Białe Błota kujawsko-pomorskie	(52) 363 62 01, 363 62 03 bze@belma.com.pl www.belma.com.pl	Artur Łysanowski
Cooper Industries Poland Sp. z o.o.	D	Krakowiaków 34 02-255 Warszawa mazowieckie	(22) 320 50 10 biuro@cooperindustries.pl www.cooperindustries.com.pl	Thomas Gross
Delta Energy Systems Sp. z o.o.		Poleczki 23 02-822 Warszawa mazowieckie	(22) 335 26 00 www.deltapowersolutions.com www.deltaww.com	Krzysztof Puczeko
EcoEnergy Sp. z o.o. Sp. K.		Cieśle 42 56-400 Oleśnica dolnośląskie	(71) 723 00 05, 723 00 89 biuro@eenergy.com.pl www.eenergy.com.pl	Piotr Chrobak
Elektrometal S.A.	P D	Stawowa 71 43-400 Cieszyń 33 śląskie	(33) 857 52 00, 857 52 05 em@elektrometal.com.pl www.elektrometal.eu	Andrzej Wojtyła
Elektromontaż Rzeszów S.A.	D P	Słowackiego 20 35-060 Rzeszów podkarpackie	(17) 864 05 30, 853 67 60 sekretariat@elektromontaz.com.pl www.elektromontaz.com.pl	Zygmunt Sikora
Elgis Garbatka Sp. z o.o.	D P U	Brzustów 61 26-930 Garbatka Letnisko mazowieckie	(48) 621 03 80, 621 03 81 elgis@elgis.com.pl www.elgis.com.pl	Miroslaw Sekula
El-It S.A.	D	Al. Jana Pawła II 80/98 00-175 Warszawa mazowieckie	(22) 896 80 30, 831 02 00 biuro@el-it.pl www.el-it.pl	Giacomo Scimone
ElmarCo Sp. z o.o.	D P U	Letniskowa 14A 80-299 Gdańsk pomorskie	(58) 552 84 27, 552 84 29 elmarco@elmarco.pl www.elmarco.pl	Tadeusz Martyniuk
Elmonter-Oświetlenie JPG	P	Przemysłowa 1 62-410 Zagórz wielkopolskie	(63) 274 30 30, 276 10 11 info@elmonter.pl www.elmonter.pl	Mariusz Szkuclarek
ES-System S.A.	D P	Przemysłowa 2 30-701 Kraków małopolskie	(12) 656 36 33, 656 36 49 essystem@essystem.pl www.essystem.pl	Rafał Gawrylak
Europoles-Kromiss Sp. z o.o.	D P	Kroczyńskich 38F 32-500 Chrzanów małopolskie	(34)623 42 01 info@europoles-kromiss.pl www.europoles-kromiss.pl	Roland Kastner
Fagerhult Sp. z o.o.	D P U	17 Stycznia 48 02-146 Warszawa mazowieckie	(22) 749 12 50, 749 12 49 info@fagerhult.pl www.fagerhult.pl	Maciej Liśkiewicz

Firma	Profil działalności	Adres	Kontakt (tel., fax, e-mail, www)	Osoba kierująca
Gewiss Polska Sp. z o.o.	D	Żaryna 2B 02-593 Warszawa mazowieckie	(22) 299 44 42 gewiss@gewiss.pl www.gewiss.com	Kamil Uliński
Greenlux Sp. z o.o.	D P	Azotowa 21 41-503 Chorzów śląskie	(32) 888 61 01, 245 96 98 biuro@greenlux.pl www.greenlux.pl	Jan Gejgał
Helios Fabryka Żarówek Sp. z o.o.	P	1 Maja 11/13 40-224 Katowice śląskie	(32) 258 62 21, 259 98 52 helios@helios.katowice.pl www.helios.katowice.pl	Antoni Szabla
Hybryd Sp. z o.o.	P	Sikorskiego 28 44-120 Pyskowice śląskie	(32) 233 98 83, 233 98 84 hybryd@hybryd.com.pl www.hybryd.com.pl	Reneusz Kwaśnicki
Ideus Sp. z o.o.	D Prz	Niedźwiedziniec 10 41-506 Chorzów śląskie	(32) 750 03 08, 750 03 87 ideus@ideus.pl www.ideus.pl	Bartosz Ceglarski
Intelight Sp. z o.o.	P D Prz U	Rydygiera 8 6A 01-793 Warszawa mazowieckie	(22) 100 35 10, 568 22 58 sprzedaz@intelight.pl www.intelight.pl	Michał Susek
Kanlux S.A.	D P	Objazdowa 1-3 41-922 Radzionków śląskie	(32) 388 74 00, 388 74 99 kanlux@kanlux.pl www.kanlux.pl	Arkadiusz Chmiel
Kobi-Light Sp. z o.o. Sp. K.	D P	Boya-Żeleńskiego 25 35-105 Rzeszów podkarpackie	(17) 854 82 20, 854 21 41 kobi@kobi.com.pl www.kobi.com.pl	Piotr Kobosz
Krulen Sp. z o.o.	D U Prz	Al. Stanów Zjednoczonych 20A 03-964 Warszawa mazowieckie	(22) 616 60 54, 672 81 09 info@krulen.com.pl www.krulen.com.pl	Leszek Leniarski
L-Contact Sp. z o.o.	D	Rumin 3 62-500 Konin wielkopolskie	(63) 241 55 77, 241 55 44 l-contact@l-contact.pl www.l-contact.pl	Zbigniew Galczak
Lediko Sp. z o.o.	P U	Duńska 13 54-427 Wrocław dolnośląskie	(71) 798 57 85, 723 73 57 kontakt@lediko.com www.lediko.com	Piotr Walendowski, Adam Wilanowski
Ledvance Sp. z o.o.	D	Wiertnicza 117 02-952 Warszawa mazowieckie	(22) 550 23 00, 550 23 19 infopl@ledvance.com www.ledvance.pl	Bogumił Stepan
Lena Lighting S.A.	P	Kórnicka 52 63-000 Środa Wlkp. wielkopolskie	(61) 286 03 00, 286 00 59 office@lenalighting.pl www.lenalighting.pl	Włodzimierz Lesiński
LightArt Sp. z o.o.	D P	Przyszłości 15a 70-893 Szczecin zachodniopomorskie	(91) 486 88 12, 486 88 82 office@lightart.pl www.lightart.pl	Mirosław Żakowski
LUG S.A.	P	Gorzowska 11 65-127 Zielona Góra lubuskie	(68) 453 32 00, 453 32 01 lug@lug.com.pl www.lug.com.pl	Ryszard Wtorkowski
Lux Light Sp. z o.o.	D P U	Drawska 62 78-300 Świdwin zachodniopomorskie	(94) 365 59 77, 365 59 78 biuro@luxlight.pl www.luxlight.pl	Zbigniew Rybicki
Luxan Inżynieria Oświetlenia Sp. z o.o.	D P Prz	Robotnicza 60 55-095 Mirków dolnośląskie	(71) 315 16 51, 315 26 57 luxan@luxan.com.pl www.luxan.com.pl	Andrzej Nowak
Luxima S.A.	D P	Okrzeńska 4b 19-300 Elk warmińsko-mazurskie	(87) 620 09 30, 620 09 32 biuro@luxima.com.pl www.luxima.com.pl	Tadeusz Hapon
Luxiona Poland S.A.	D P	Sochaczewska 110 Macierzysz 05-850 Ożarów Mazowiecki mazowieckie	(22) 721 72 72, 721 72 73 sektretariat@luxiona.pl www.luxiona.pl	Blasco Maso
Luxon Sp. z o.o.	D P	Strzegomska 56B (1C) 53-611 Wrocław dolnośląskie	(71) 733 60 50 biuro@luxon.pl www.luxon.pl	Maciej Szott
Makra Sp. z o.o.	D P U	Gen. H. Le Ronda 28 40-303 Katowice śląskie	(32) 256 60 49, 256 64 94 makra@makra.com.pl www.makra.com.pl	Jarosław Grabowski
Narva Polska Sp. z o.o.	D Prz	Szamocka 8 01-748 Warszawa mazowieckie	(22) 257 60 40, 257 60 41 biuro@narva.com.pl www.narva.com.pl	Marcin Walkowicz

Firma	Profil działalności	Adres	Kontakt (tel., fax, e-mail, www)	Osoba kierująca
Osram Lighting Sp. z o.o.	D U	Aleje Jerozolimskie 94 00-807 Warszawa mazowieckie	(22) 376 57 00, 376 57 02 infopl@osram.pl www.osram.pl	Sebastian Ostrowski
Philips Lighting Poland S.A.	D P U	Kossaka 150 64-920 Piła wielkopolskie	(67) 351 30 00, 351 31 04 napiszlist@philips.com www.lighting.philips.pl	Marek Huzarewicz
PXF Lighting JPG	D P Prz	Jutrzenki 73 02-230 Warszawa mazowieckie	(22) 334 40 00, 334 40 33 plexi@pxf.pl www.pxf.pl	Jacek Bieniak
Rabbit Sp. z o.o.	P U	Krakowska 141-155 50-428 Wrocław dolnośląskie	(71) 328 50 65, 328 02 77 rabbit@rabbit.pl www.rabbit.pl	Janusz Kobylak
Remontowa Lighting Technologies S.A.	P	Sucha 25 80-531 Gdańsk pomorskie	(58) 520 74 29 rt@rt.rh.pl www.rt.rh.pl	Ewa Jarosińska
Rosa JPG	D P U	Strefowa 1 43-109 Tychy śląskie	(32) 738 89 01 sekretariat@rosa.pl www.rosa.pl	Stanisław Rosa
Rum-Lux JPG	D P H	Byszevska 20a 92-770 Łódź łódzkie	(42) 671 30 57, 671 32 62 rum-lux@rum-lux.com.pl www.rum-lux.com.pl	Wojciech Rumocki
Schreder Polska Sp. z o.o.	D P Prz U	Olbrachta 94 01-102 Warszawa mazowieckie	(22) 533 19 80, 533 19 84 schreder@schreder.com.pl www.schreder.com.pl	Krzysztof Durzyński
Selena Technika Świetlna Sp. z o.o.	P D	Krakowska 10 37-716 Orły podkarpackie	(16) 676 57 00, 670 47 54 info@selena.eu www.selena.eu	Leszek Chwalisz
Sentinel Sp. z o.o.	D P Prz U	Sprzeczna 22 62-002 Suchy Las wielkopolskie	(61) 821 32 86, 821 32 86 sentinel@sentinel.pl www.sentinel.pl	Jarosław Szlachetowski
Smart Sp. z o.o.	D	Al. Niepodległości 660 81-855 Sopot pomorskie	(58) 551 91 91, 551 91 91 info@smart-lighting.pl www.smart-lighting.pl	Bohdan Bogucki
Sowar Sp. z o.o.	P U	Ziemniaczana 15 52-127 Wrocław dolnośląskie	(71) 343 65 23 info@sowar.pl www.sowarled.pl	Jerzy Sobków
TM Technologie Sp. z o.o.	D P	Morawica 355 32-084 Morawica małopolskie	(12) 444 60 60, 350 57 34 biuro@tmtechnologie.pl www.tmtechnologie.pl	Tomasz Kaczor, Maciej Żółciński
Topmet Sp.j.	P	Ostrowska 354 61-312 Poznań wielkopolskie	(61) 872 75 00, 872 75 18 biuro@topmet.pl www.topmet.pl	Krzysztof Kłosowicz, Marek Wiśniewski
Transfer Multisort Elektronik Sp. z o.o.	D Prz	Ustronna 41 93-350 Łódź łódzkie	(42) 645 55 55, 645 50 00 dso@tme.pl www.tme.pl	Zbigniew Kuczyński
Twelve Technika Świetlna JPG	D	Liliowa 35u 04-994 Warszawa mazowieckie	(22) 872 01 51, 872 03 70 twelvets@twelvets.com.pl www.twelvets.com.pl	Stanisław Amilkiewicz
Valmont Polska Sp. z o.o.	P	Terespolska 12 08-110 Siedlce mazowieckie	(25) 643 04 10, 643 04 11 valmont@valmont.com.pl www.valmont.com.pl	Artur Gryniewicz
Zamel Sp. z o.o.	P	Zielona 27 43-200 Pszczyna śląskie	(32) 210 46 65, 210 80 04 marketing@zamel.pl www.zamelcet.com	Józef Dzida
Züblin Elektro Polska Sp. z o.o.	P	Miodowa 14 00-234 Warszawa mazowieckie	508 200 306 lukasz.strzelczyk@zublin.de www.zublin.pl	Łukasz Strzelczyk

P – produkcja
U – usługi
Prz – przedstawicielstwo
H – hurtownia
JPG – jednoosobowy podmiot gospodarczy

JPG – jednoosobowy podmiot gospodarczy
S.C. – spółka cywilna
S.A. – spółka akcyjna
Sp.j. – spółka jawna
Sp. K. – spółka komandytowa